

רווח הון
ממכירת
ניירות
ערך
נסחרים
מס
בשיעורים
של 15%,
20%, 25%
ו-30% חל
על ניירות
ערך סחירים
בבורסה.

ג. הקצאת מניות על-ידי המעביד

הקצאת מניות (מניות, לרבות זכויות לרכישת מניות (אופציות)) על-ידי חברה שהינה מעביד לעובדיה שלא במחיר מלא חייבת במס בידי העובדים בעת ההקצאה. אולם אם מתקיימים התנאים המפורטים בסעיף 102 לפקודה, הרי העובד לא יחויב במס בעת ההקצאה.

אחד המסלולים המפורטים בסעיף הינו הקצאה באמצעות "נאמן", המחזיק במניות עד למסירתן לעובד או למכירתן. הנאמן מדווח לגורמים הרלוונטיים ומנכה במקור מהתמורה מס ששירשם לזכות העובד.

בהקצאה לפי סעיף 102 לאחר ה-1/1/03 בוחרת החברה את ה"מסלול" שקובע את אופן חיוב המס (בעת מכירה או מסירה של המניות לעובד מהנאמן). אם בהקצאה באמצעות נאמן נבחר מסלול "הכנסת עבודה" יראו את הכנסות העובד כהכנסה ממשכורת (או ממשלח יד - לפי העניין) ותחוייב במס בשיעורים רגילים. במסלול "רווח הון", אם הנאמן החזיק במניות עד תום התקופה כנדרש בסעיף, יחויב העובד על שווי ההטבה בשיעור מס של 25% (אם מדובר במניות של חברה פרטית). זהו גם שיעור המס שינכה הנאמן אלא אם יומצא לו אישור על שיעור נמוך יותר על-ידי פקיד השומה. אם ההקצאה לפי סעיף זה הייתה לפני ה-1/1/03 והמניות נמכרו, או שהנאמן מסר את המניות לעובד, יראו את המכירה (או המסירה) כחייבת במס רווחי הון בשיעורי מס רגילים (גם אם המניות נסחרות בבורסה). במקרה זה עליך לצרף לדוח את פרטי רווח הון ואת אישור הנאמן בדבר הניכוי במקור, שהנאמן העביר לפקיד השומה על שמך. הנאמן ניכה מס במקור מהתמורה עבור מניות אלו בהתאם לכללים.

6. תשלום מקדמה עבור רווח הון⁽⁶⁸⁾

עליך לשלם תוך 30 יום מיום המכירה את המס בגין רווח הון על-פי הפירוט שתגיש לפקיד השומה על גבי טופס 1399(י). חוב בגין מס על רווח הון, שלא שולם במועד, נושא ריבית והצמדה מתום 30 יום מיום המכירה. אם הקונה ניכה ממך מס במקור מהתמורה, יראו מס זה כתשלום על חשבון המקדמה, אם יש בידיך אישור בדבר הניכוי. בעת שידור הדוח המקוון יש להזין את סכום הניכוי במקור בשדה 253. התברר בתום שנת המס כי שילמת מס ביתר בשל רווח הון, תוחזר היתרה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום התשלום.

7. שבח מקרקעין⁽⁶⁹⁾

אם הייתה לך בשנת המס עסקה שחויבה במס שבח מקרקעין, עליך לדווח על עסקה זו בחלק זה.

על שבח מקרקעין חלות גם הוראות שפורטו לעיל לגבי רווח הון: פיצול הרווח לאינפלציוני וריאלי, שיעורי מס מרביים, הפקעה, קיזוז הפסדים ופריסה ועוד.

תוכל לעיין במדריך לרוכש/מוכר זכות במקרקעין הנמצא גם באתר רשות המסים ובמשרדי מיסוי מקרקעין ולהתעדכן בדבר חיוב במס שבח, דרכי הדיווח למנהל מס שבח, פטורים וכיו"ב.

שיעור המס החל על השבח הריאלי שנצמח לאחר יום ה-7/11/01 ועד ליום 31/12/2011 לא יעלה על 20%. שיעור המס על השבח הריאלי שנצמח החל מיום 1/1/2012 לא יעלה על 25%.

זאת בטופס 1399(י) (דיווח על רווח הון), 1322 (נספח ג' - דיווח על רווחי הון בבורסה) לפי העניין.

הפסד ממכירת נכס שאילו היה רווח היה פטור ממס, אינו בגדר הפסד הון הניתן לקיזוז לצורכי מס.

יש לקזז 1 ש הפסד כנגד 1 ש רווח הון ריאלי, ו-1 ש הפסד כנגד 3.5 ש רווח הון אינפלציוני "חייב". הפסדי הון שקוזזו במהלך השנה כנגד רווח הון יש לרשום בטופס שבו דיווחת על רווחי הון, בטופס 1399(י) או בנספח ג' טופס 1322.

אם מכרת נכס בר-פחת ורכשת נכס אחר לחילוף⁽⁶⁶⁾, אתה רשאי לקזז מעלות הנכס החדש את רווח הון החייב במס (במגבלות האמורות בסעיף). ציין את הפרטים והקיזוז במפורש בדיווח על רווח הון, בטופס 1399(י), וכן בטופס הפחת 1342 (טופס י"א), לצורך הקטנת המחיר המקורי שבגינו נתבע הפחת.

קיזוז הפסדי הון מרווח הון ממכירת ניירות ערך סחירים: הפסד הון שוטף ניתן כאמור לקיזוז כנגד רווח הון מניירות ערך סחירים. כמו כן ניתן לקזז את הפסד הון מניירות ערך כנגד הכנסה מריבית או דיבידנד ששולמו בשל אותו ני"ע וכנגד הכנסה מריבית או דיבידנד בשל ני"ע אחרים, ובלבד ששיעור המס החל על הריבית או הדיבידנד אינו עולה על 25%.

הפסד הון מועבר ניתן לקיזוז כנגד כל רווח הון או שבח. הפסד הון מועבר מני"ע סחירים שנוצר בשנת המס 2006 ואילך, ניתן לקיזוז בשנת המס כנגד כל רווח הון כאמור, אך לא כנגד ריבית ודיבידנד.

הפסד הון מני"ע שנוצר עד ליום 31.12.05, וטרם קוזז, ניתן לקיזוז בשנת מס 2017 כנגד כל רווח הון ממכירת ני"ע וכן כנגד ריבית ודיבידנד מני"ע, ובלבד ששיעור המס החל עליהם אינו עולה על 20%.

5. ניירות ערך

א. רווח הון מניירות ערך סחירים בבורסה

רווחי הון מניירות ערך סחירים בבורסה שנמכרו בשנת 2017 חייבים במס בשיעור של עד 25%. במכירת ני"ע של חברה בידי מי שהיה "בעל מניות מהותי" בעת המכירה או בשנה שקדמה לה, רווח הון הריאלי עליהם יחויב במס בשיעור שלא יעלה על 30%.

ב. רישום מניות למסחר בבורסה בת"א⁽⁶⁷⁾

רישום מניות של חברה תושבת ישראל בבורסה בחו"ל או רישום מניות למסחר בבורסה בת"א שנעשה לפני שנת המס 2006, ייחשב כמכירת המניות, למעט אצל מי שביקש לדחות התשלום למועד מכירת המניות. מי שביקש כאמור יוכל בעת המכירה להתחייב במס רווח הון בשל עליית הערך מהרכישה ועד המכירה בפועל או לחילופין, לחזור בו ולהתחייב במס רווח הון בשל עליית הערך מהרכישה עד מועד הרישום בבורסה, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה ממועד הרישום עד למועד תשלום המס.

אם היו ברשותך מניות שנרשמו לראשונה בבורסה עד שנת 2006 ונמכרו בשנת המס, עליך לדווח על רווח הון הנובע כאמור לעיל, על גבי נספח (1399(י)) נפרד. לגבי ניירות ערך שמכרת ואשר נרשמו למסחר לפני ה-1/1/2003, קיימות הוראות מעבר מיוחדות בסעיף 101 לפקודה.

66 פ.מ.ה. סעיף 96.

67 פ.מ.ה. סעיף 101.

68 פ.מ.ה. סעיף 91 (ה) החל משנת מס 1999.

69 חוק מס שבח סעיף 148.

הסברים למילוי טופס 1301 ונספחיו (דין וחשבון של יחיד)

חלק ט' – הכנסות חו"ל – סעיף 39

שיטת המיסוי בישראל הינה שיטת מיסוי פרסונאלית, דהיינו הכנסות בחו"ל של תושב ישראל מכל המקורות חייבות במס בישראל.

אם ההכנסה מחויבת גם על-ידי מדינה שעימה יש לישראל אמנה למניעת כפל מס (מדינה גומלת), יש לנהוג על-פי האמנה.

הכנסות מחו"ל יש לכלול בסעיפים השונים של הדוח השנתי לפי סוג ההכנסה ואת סיכומם בסעיף 39, הכנסות חו"ל. פירוט הכנסות חו"ל לפי סלי הכנסות ותביעה לזיכוי המס ששולם בחו"ל בגין הכנסות אלו יירשמו בנספח ד' לדוח, טופס 1324 (ראה דברי הסבר בהמשך). **אין לרשום את סכום המס ששולם בחו"ל בגוף טופס הדוח השנתי אלא בנספח ד' בלבד.** על המשדר את הדוח השנתי באינטרנט לשדר גם את נספח ד' ולצרף את הפלט המופק לדוח השנתי.

חלק י' – הכנסות/רווחים פטורים ובלתי חייבים במס – סעיפים 40-44

בסעיפים אלו פרט את סכומי ההכנסות הפטורות ממס ואת התקבולים שאינם חייבים במס שהיו לך, 'בן הזוג הרשום' ולבן/בת זוגך בשנת המס.

סעיף 40 – הכנסה של עיוור ושל נכה 100%

נכה בשיעור 100% וכן עיוור, יכולים לקבל פטור ממס על הכנסתם מיגיעה אישית (הכנסות המפורטות בסעיפים 7-1 לדוח השנתי) עד לסכום של 606,000 ₪ בשנת המס. אם ההכנסה מיגיעה אישית של עיוור ושל נכה כאמור הייתה נמוכה מ-72,720 ₪ או לא הייתה לו כלל הכנסה מיגיעה אישית, הכנסתו מכל המקורות כולל הכנסה מיגיעה אישית תהיה פטורה ממס, עד לסכום של 72,720 ₪.⁽⁷⁰⁾

בהכנסה מסוימת מריבית שמקורה בפיצויים על נזקי גוף, ישנה תקרת פטור בסך 299,040 ₪, כמספר בסעיפים 22-24, הבאה במקום תקרת הפטור בסך 72,720 ₪.

הפטור לנכה:

א. תקופת נכות מעל שנה

1. אם הנכות בשיעור 100% מתייחסת לכל שנת המס, יחול פטור כאמור לעיל, עד לסכום של 606,000 ₪ מיגיעה אישית או עד לסכום של 72,720 ₪ מכל המקורות.

2. אם אישור הנכות שהתקבל לתקופה של מעל שנה מתייחס לחלק משנת המס:

אם הפטור נדרש רק על הכנסה מיגיעה אישית, התקרה בסעיף היא:

$$365 / \text{מספר ימי הנכות} \times 606,000$$

ההכנסה החייבת שלגביה תוכל לקבל פטור בכפוף לתקרה הנ"ל היא:

$$365 / \text{מספר ימי פטור בשנה} \times \text{הכנסה חייבת.}$$

3. אם אישור הנכות שהתקבל הוא לתקופה של מעל שנה ומתייחס לחלק משנת המס וההכנסה אינה מיגיעה

• במכירת הנכס שנרכש לפני יום 7/11/01 יחולק השבח הריאלי בגינו לשלושה חלקים לפי חלוקה ליניארית של תקופת ההחזקה בנכס: חלק ראשון של השבח הריאלי: השבח הריאלי מוכפל בתקופה שמיום הרכישה ועד ליום 7/11/01 הקובע חלקי כל תקופת הבעלות בנכס. השבח חייב במס בשיעורים רגילים (לפי מדרגות המס) בשיעור התחלתי של 31%. חלק זה מתווסף לשאר ההכנסות החייבות במס בשיעורים רגילים.

• חלק שני של השבח הריאלי: השבח הריאלי מוכפל בתקופה מיום 7/11/01 ועד ליום 31/12/2011 חלקי כל תקופת הבעלות בנכס. רווח זה יהא חייב בשיעור מס של עד 20%.

• חלק שלישי של השבח הריאלי: השבח הריאלי מוכפל בתקופה מיום ה-1/1/2012 ועד ליום המכירה חלקי כל תקופת הבעלות בנכס. שבח זה יהא חייב בשיעור מס של עד 25%.

במכירת הנכס שנרכש לאחר 7/11/01 ולפני ה-1/1/2012 יחולק השבח הריאלי בגינו לשני חלקים לפי חלוקה ליניארית של תקופת ההחזקה בנכס:

חלק ראשון של השבח הריאלי: השבח הריאלי מוכפל בתקופה מיום הרכישה ועד ליום 31/12/2011 חלקי כל תקופת הבעלות בנכס. שבח זה יהא חייב בשיעור של עד 20%.

חלק שני של השבח הריאלי: השבח הריאלי מוכפל בתקופה מיום ה-1/1/2012 ועד ליום המכירה חלקי כל תקופת הבעלות בנכס. שבח זה יהא חייב בשיעור מס של עד 25%.

במכירת נכס שנרכש לאחר ה-1/1/2012 השבח הריאלי בגינו יחייב במס של עד 25%.

אתה רשאי כאמור לבקש פריסת השבח הריאלי שנכלל בדוח השנתי. את הפריסה יש לבקש במעמד הדיווח על עסקת השבח במשרדי מיסוי מקרקעין ולאחר מכן גם במעמד הדוח השנתי. לעניין זה ראה פסקה 2 לעיל (פריסת רווח הון).

כאשר מוגשת הצהרה למס שבח במכירת זכות במקרקעין ע"י בני זוג **(המוחזק על ידם בחלקים שווים)** הכוללת שומה עצמית אחת משותפת, נפתחת במיסוי מקרקעין שומה אחת כאשר שני מספרי תעודות הזהות של בני הזוג נקלטות בה. בהתאם מבוצע חישוב אחד של השבח והמס לתשלום.

ככל שלא נעשה הפיצול במיסוי מקרקעין הינך רשאי לבקש במסגרת הדו"ח השנתי, לפצל את השבח בחלקים שווים בין בני הזוג ולחשב את המס המגיע לכל אחד מבני הזוג בנפרד. כלומר, ישודרו שני נספחי רווח הון. מייצגים המחוברים לרשת המייצגים של שע"מ יוכלו לצפות בשאילתת עזר M905 בריכוז עסקאות השבח של הנישום/הלקוח. בעסקה בה המכירה בוצעה ע"י שני בני הזוג במשותף בחלקים שווים והדיווח האמור התקבל ע"י מנהל מיסוי מקרקעין יהיה סימון כוכבית ליד העסקה שמשמעו שניתן לפצל את השבח בין בני הזוג. רק בעסקאות מסומנות ניתן יהיה לשדר שני נספחי רווח הון עבור כל אחד מבני הזוג.

המס שחויב בשומת מס שבח יהיה מקדמה על חשבון מס הכנסה. רשום מס שבח שנקבע בשומה (ללא ריבית, הצמדה וקנסות) בסעיף 84 בשדה 041.

70 חוק מס שבח סעיף 48 ב'

71 פ.מ.ה. סעיף 9(5)72. | פ.מ.ה. סעיף 9(6).